

מדוע חלה המלך אסא ברגליו?

הרב דני סטיסקין

1. סוטה י'

ת"ר: חמשה נבראו מעין דוגמא של מעלה, וכולן לקו בהן: שמשון בכחו, שאול בצוארו, אבשלום בשערו, צדקיה בעיניו, אסא ברגליו. שמשון בכחו, דכתיב: (שופטים טז) ויסר כחו מעליו; שאול בצוארו, דכתיב: (שמואל א' לא) ויקח שאול את החרב ויפל עליה; אבשלום בשערו, כדבעין למימר קמן; צדקיה בעיניו, דכתיב: (מלכים ב' כה) ואת עיני צדקיהו עור; אסא ברגליו, דכתיב: (מלכים א' טו) רק לעת זקנתו חלה את רגליו, ואמר רב יהודה אמר רב: שאחזתו פדגרא. א"ל מר זוטרא בריה דרב נחמן לרב נחמן: היכי דמי פדגרא? א"ל: כמחט בבשר החי. מנא ידע? איכא דאמרי: מיחש הוה חש ביה; ואיכא דאמרי: מרביה שמע ליה; וא"ד: (תהלים כה) סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם. דרש רבא: מפני מה נענש אסא? מפני שעשה אנגריא בתלמידי חכמים, שנאמר: (מלכים א' טו) והמלך אסא השמייע את כל יהודה. אין נקי - מאי אין נקי? אמר רב יהודה אמר רב: אפילו חתן מחדרו וכלה מחופתה.

רש"י

צדקיה בעיניו - לא ידענא מנלן דנשתנה לשבח וכן אסא ברגליו אלא כן שמע מרבו. פדגרא - שם חולי הוא שאוחז ברגלים וקורא לו פודגרא. נענש אסא - לחלות. אנגריא - עבודת המלך. השמייע את כל יהודה - הזעיקן וישאו את אבני הרמה שהיה מלך ישראל בונה עליה כרך לבלתי תת יוצא ובא לאסא. חתן - שכתוב בו נקי יהיה לביתו וגו' (דברים כד).

2. מלכים א פרק יא

(לד) וְלֹא אָקַח אֶת כָּל הַמַּמְלָכָה מִיָּדוֹ כִּי נָשִׂיא אֶשְׁתַּנּוּ כָּל יְמֵי חַיָּו לְמַעַן דָּוִד עֲבָדֵי אֲשֶׁר בְּחָרְתִּי אֹתוֹ אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וְחֻקֹּתַי: (לה) וְלִקְחֹתִי הַמְּלוּכָה מִיָּד בְּנֵוֹ וּנְתַתִּיהָ לָךְ אֶת עֶשְׂרֵת הַשְּׁבָטִים: (לו) וּלְבָנָו אֶתְּן שְׁבֵט אֶחָד לְמַעַן הִיֹּת נִיר לְדָוִד עֲבָדֵי כָּל הַיָּמִים לְפָנַי בִּירוּשָׁלַם הָעִיר אֲשֶׁר בְּחָרְתִּי לִי לְשׁוּם שְׁמִי שָׁם: (לז) וְאַתָּה אָקַח וּמְלֻכָתְךָ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּאָוֶה נִפְשֶׁךָ וְהִיִּית מֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל: (לח) וְהָיָה אִם תִּשְׁמַע אֶת כָּל אֲשֶׁר אֶצְוֶךָ וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכֵי וְעִשִׂית הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לְשִׁמּוֹר חֻקֹּתַי וּמִצְוֹתַי כְּאֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד עֲבָדֵי וְהִיִּיתִי עִמָּךְ וּבְנִיתִי לָךְ בֵּית נְאֻמָּן כְּאֲשֶׁר בְּנִיתִי לְדָוִד וּנְתַתִּי לָךְ אֶת יִשְׂרָאֵל: (לט) וְאַעֲנֶה אֶת זָרַע דָּוִד לְמַעַן זֹאת אֲךָ לֹא כָּל הַיָּמִים: ס

3. רש"י מלכים א פרק יא פסוק לט

(לט) אך לא כל הימים - כי לימות המשיח תשוב המלוכה אליו, ובסדר עולם מצאתי ואענה את זרע דוד למען זאת, כנגד שלשים ושש שנה שנתחן שלמה את בת פרעה שנשאה בשנה הרביעית למלכו וכנגדו נגזרה גזירה על מלכות בית דוד ליחלק וראויה היתה המלוכה לחזור בימי אסא בשנת שש עשרה למלכו אלא שקלקל לשלוח שוחד למלך ארם ולא סמך על הקב"ה והוא שנאמר בדברי הימים (ב ט"ז א) בשנת שלשים ושש למלכות אסא בנה בעשא את הרמה וא"א שהרי אסא קבר את בעשא בשנת כ"ו למלכותו אלא ט"ז שנה שלו הוא קורא שלשים ושש שהן סוף שלשים ושש לחלוקת המלכות והגיד הכתוב שבאותה שנה קילקל אסא אך לא כל הימים אלא ל"ו שנה:

4. איכה רבה (וילנא) פתיחתות ד"ה ל זבדי בן

ל זבדי בן לוי פתח לא תאמינו מלכי ארץ וגו', ארבעה מלכים היו מה שתבע זה לא תבע זה, ואלו הן דוד ואסא ויהושפט וחזקיהו, דוד אמר (תהלים י"ח) ארדוף אויבי ואשיגם וגו' אמר לו הקב"ה אני עושה כן הה"ד (ש"א ל') ויכם דוד מהנשף ועד הערב למחרתם, מהו למחרתם, ר"י בן לוי אמר, לשני לילות ויום אחד, היה הקב"ה מאיר לו בלילות בזיקין וברקים כמה דתנינן תמן על הזיקין ועל הזועות ועל הברקים הה"ד (תהלים י"ח) כי אתה תאיר נרי וגו', עמד אסא ואמר אני אין בי כח להרוג להם אלא אני רודף אותם ואתה עושה, אמר לו אני עושה שנאמר (ד"ה = דברי הימים = ב' י"ד) וירדפם אסא וגו' לפני אסא אין כתיב כאן אלא לפני ה' ולפני מחנהו, עמד יהושפט ואמר אני אין בי כח לא להרוג ולא לרדוף אלא אני אומר שירה ואתה עושה, אמר לו הקב"ה אני עושה שנאמר (שם / דברי הימים ב' / כ') ובעת החלו ברנה ותהלה וגו' עמד חזקיהו ואמר אני אין בי כח לא להרוג ולא לרדוף ולא לומר שירה אלא אני ישן על מטתי ואתה עושה, אמר לו הקב"ה אני עושה שנא' (מ"ב = מלכים ב' = י"ט) ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך ה' ויך במחנה אשור,

5. רמב"ן ויקרא פרשת בחקותי פרק כו פסוק יא

והכלל כי בהיות ישראל שלמים והם רבים, לא יתנהג ענינם בטבע כלל, לא בגופם, ולא בארצם, לא בכללם, ולא ביחיד מהם, כי יברך השם לחמם ומימם, ויסיר מחלה מקרבם, עד שלא יצטרכו לרופא ולהשתמר בדרך מדרכי הרפואות כלל, כמו שאמר (שמות טו כו) כי אני ה' רופאך. וכן היו הצדיקים עושים בזמן הנבואה, גם כי יקרום עון שיחלו לא ידרשו ברופאים רק בנביאים, כענין חזקיהו בחלותו (מ"ב כ ג). ואמר הכתוב (דהי"ב טז יב) גם בחליו לא דרש את ה' כי ברופאים, ואילו היה דבר הרופאים נהוג בהם, מה טעם שיזכיר הרופאים, אין האשם רק בעבור שלא דרש השם. אבל הוא כאשר יאמר אדם, לא אכל פלוני מצה בחג המצות כי אם חמץ: אבל הדורש השם בנביא לא ידרוש ברופאים. ומה חלק לרופאים בבית עושי רצון השם, אחר שהבטיח וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך, והרופאים אין מעשיהם רק על המאכל והמשקה להזהיר ממנו ולצוות עליו:\

6. נתיבות עולם נתיב הבטחון פרק א

בספר משלי (ג') בטח אל ה' בכל לבבך ואל בינתך אל תשען. שלמה המלך ע"ה רצה לומר, האדם ישים בטחונו בו ית' בטחון גמור על מה שהוא צריך, ואל ישען על בינתו לומר כי ע"י תבונתו ויכול להשתדל מה שצריך אליו רק ישים על ה' בטחונו. כי אף שצריך לעשות כל מעשיו בחכמה ואין סומכין על הנס, מ"מ אל ישען על תבונתו בלבד לומר כי חכמתו יגרם לעשות מה שירצה, רק יבטח בהשם שהוא יוציא מחשבתו אשר חפץ לעשות אל הפעל.

1. ספר ירמיה פרק מא

(ט) והבור אשר השליך שם ישמעאל את כל פגרי האנשים אשר הכה ביד גדליהו הוא אשר עשה המלך אסא מפני בעשא מלך ישראל אתו מלא ישמעאל בן נתניהו חללים:

מלכים א פרק טו פסוק

(ט) ובשנת עשרים לירבעם מלך ישראל מלך אסא מלך יהודה: (י) וארבעים ואחת שנה מלך בירושלם ושם אמו מעכה בת אבישלום: (יא) ויעש אסא הישר בעיני ידוד כדוד אביו: (יב) ויעבר הקדשים מן הארץ ויסר את כל הגללים אשר עשו אבתיו: (יג) וגם את מעכה אמו ויסרה מגבירה אשר עשתה מפלצת לאשרה ויכרת אסא את מפלצתה וישרף בנחל קדרון: (יד) והבמות לא סרו רק לבב אסא היה שלם עם ידוד כל ימיו: (טו) ויבא את קדשי אביו וקדשו וקדשי בית ידוד כסף וזהב וכלים: (טז) ומלחמה היתה בין אסא ובין בעשא מלך ישראל כל ימיהם: (יז) ויעל בעשא מלך ישראל על יהודה ויבן את הרמה לבלתי תת יצא ויבא לאסא מלך יהודה: (יח) ויקח אסא את כל הכסף והזהב הנותרים באוצרות בית ידוד ואת אוצרות בית מלך יהודה ויתנם ביד עבדיו וישלחם המלך אסא אל בן הדד בן טברמן בן חזיון מלך ארם הישב בדמשק לאמר: (יט) ברית ביני ובינך בין אבי ובין אביה הנה שלחתי לך שחד כסף וזהב לך הפרה את בריתך את בעשא מלך ישראל ויעלה מעלי: (כ) וישמע בן הדד אל המלך אסא וישלח את שרי החילים אשר לו על ערי ישראל ויך את עיון ואת דן ואת אבל בית מעכה ואת כל כנרות על כל ארץ נפתלי: (כא) ויהי כשמע בעשא ויחדל מבנות את הרמה וישב בתרצה: (כב) והמלך אסא השמיע את כל יהודה אין נקי וישאו את אבני הרמה ואת עציה אשר בנה בעשא ויבן בם המלך אסא את גבע בנימן ואת המצפה: (כג) ויתר כל דברי אסא וכל גבורתו וכל אשר עשה והערים אשר בנה הלא המה כתובים על ספר דברי הימים למלכי יהודה רק לעת זקנתו חלה את רגליו: (כד) וישכב אסא עם אבתיו ויקבר עם אבתיו בעיר דוד אביו וימלך יהושפט בנו תחתיו:

דברי הימים ב פרק יד

(א) ויעש אסא הטוב והישר בעיני יְהוָה אֱלֹהֵיו: (ב) ויסר את מזבחות הנֹכַח והבָּמֹת וישָׁבַר את המַצְבֹּת ויגַדֵּעַ את האַשְׁרִים: (ג) ויאִמַר ליהוָה לְדְרוֹשׁ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וּלְעֲשׂוֹת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה: (ד) ויסר מִכָּל עֵרֵי יְהוּדָה אֶת הַבָּמֹת וְאֶת הַחֲמֻנִים וַתִּשְׁקֹט הַמַּמְלָכָה לְפָנָיו: (ה) ויבֶן עָרֵי מְצוּרָה בַיהוּדָה כִּי שָׁקְטָה הָאָרֶץ וְאִין עִמּוֹ מִלְחָמָה בְּשָׁנִים הָאֵלֶּה כִּי הֵנִיחַ יְהוָה לוֹ: (ו) ויאִמַר ליהוָה נִבְנָה אֶת הָעָרִים הָאֵלֶּה וְנִסַּב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים דָּלְתִים וּבְרִיחִים עוֹדְנוּ הָאָרֶץ לְפָנָיו כִּי דָרְשָׁנוּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דָרְשָׁנוּ וַיִּנַּח לָנוּ מִסָּבִיב וַיִּבְנוּ וַיִּצְלִיחוּ: (ז) ויהי לְאִסָּא חֵיל נֶשֶׂא צָנָה וְרַמַּח מִיהוּדָה שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת אֶלֶף ס ומבְּנֵימָן נֶשֶׂאִי מִגַּן וּדְרָכֵי קֶשֶׁת מֵאֲתִים וּשְׂמוֹנִים אֶלֶף כָּל אֵלֶּה גִבּוֹרֵי חֵיל: (ח) וַיִּצַּא אֵלֵיהֶם זָרַח הַכּוּשִׁי בְּחֵיל אֶלֶף אֶלְפִים וּמִרְכָּבוֹת שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת וַיָּבֵא עַד מְרֹשָׁה: (ט) וַיִּצַּא אִסָּא לְפָנָיו וַיַּעֲרֹכוּ מִלְחָמָה בְּגִיא צְפֹתָה לְמְרֹשָׁה: (י) וַיִּקְרָא אִסָּא אֶל יְהוָה אֱלֹהֵיו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵין עִמָּךְ לַעְזוֹר בֵּין רַב לְאִין כֹּחַ עֲזָרְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי עָלֶיךָ נִשְׁעָנוּ וּבְשִׁמְךָ בָּאנוּ עַל הַהֲמוֹן הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲתָה אֵל יַעֲצֵר עִמָּךְ אָנוּשׁ: ס (יא) וַיִּגַּף יְהוָה אֶת הַכּוּשִׁים לְפָנָיו אִסָּא וּלְפָנָיו יְהוּדָה וַיִּנְסוּ הַכּוּשִׁים: (יב) וַיִּרְדְּפֵם אִסָּא וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ עַד לַגֵּר וַיִּפֹּל מִכּוּשִׁים לְאִין לָהֶם מַחִיָּה כִּי נִשְׁבְּרוּ לְפָנָיו יְהוָה וּלְפָנָיו מַחֲנֵהוּ וַיִּשְׂאוּ שָׁלַל הַרְבֵּה מְאֹד: (יג) וַיִּכּוּ אֶת כָּל הָעָרִים סְבִיבוֹת גֵּר כִּי הָיָה פֶחַד יְהוָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְזּוּ אֶת כָּל הָעָרִים כִּי בָזָה רַבָּה הֵיטָה בָהֶם: (יד) וְגַם אֶהֱלִי מִקְנֵה הַכּוֹ וַיִּשְׁבּוּ צֹאן לָרַב וּגְמֻלִים וַיִּשְׁבּוּ יְרוּשָׁלַם: ס

פרק טו (א) וַעֲזָרְיָהוּ בֶן עוֹדֵד הֵיטָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים: (ב) וַיִּצַּא לְפָנָיו אִסָּא וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁמַעוּנִי אִסָּא וְכָל יְהוּדָה וּבְנֵימָן יְהוָה עִמָּכֶם בְּהַיּוֹתְכֶם עִמּוֹ וְאִם תִּדְרָשׁוּהוּ יִמְצָא לָכֶם וְאִם תַּעֲזֹבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם: ס (ג) וַיָּמִים רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לֹלָא אֱלֹהֵי אֲמֵת וּלֹלָא כְהֵן מוֹרָה וּלֹלָא תוֹרָה: (ד) וַיִּשָׁב בְּצַר לוֹ עַל יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּבְקֶשׁהוּ וַיִּמְצָא לָהֶם: (ה) וּבָעֲתִים הָהֵם אִין שְׁלוֹם לְיוֹצֵא וּלְבָא כִּי מְהוּמַת רַבּוֹת עַל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרְצוֹת: (ו) וַכֹּתְתוּ גוֹי בְּגוֹי וְעִיר בְּעִיר כִּי אֱלֹהִים הִמָּמֵם בְּכָל צָרָה: (ז) וְאֲתָם חֲזָקוּ וְאֵל יִרְפוּ וַיִּדְיָכֶם כִּי יֵשׁ שָׂכָר לְפַעֲלַתְכֶם: ס (ח) וַכִּשְׁמַע אִסָּא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהַנְּבוּאָה עִדֵּד הַנְּבִיא הַתַּחֲזֹק וַיַּעֲבֵר הַשְּׁקוּצִים מִכָּל אָרֶץ יְהוּדָה וּבְנֵימָן וּמִן הָעָרִים אֲשֶׁר לְכַד מֵהָר אֶפְרַיִם וַיַּחֲדֵשׁ אֶת מִזְבֵּחַ יְהוָה אֲשֶׁר לְפָנָיו אוֹלָם יְהוָה: (ט) וַיִּקְבֹּץ אֶת כָּל יְהוּדָה וּבְנֵימָן וְהַגֵּרִים עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶׁה וּמִשְׁמַעוֹן כִּי נָפְלוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרַב בְּרֵאתָם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיו עִמּוֹ: פ (י) וַיִּקְבְּצוּ יְרוּשָׁלַם בְּחֵדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְשָׁנַת חֲמֵשׁ עָשָׂרָה לְמַלְכוּת אִסָּא: (יא) וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִן הַשָּׁלַל הַבִּיאוּ בְּקָר שֶׁבַע מֵאוֹת וַצֹּאן שֶׁבַע אֶלְפִים: (יב) וַיָּבֵאוּ בְּבֵרִית לְדְרוֹשׁ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל לְבָבָם וּבְכָל נַפְשָׁם: (יג) וְכָל אֲשֶׁר לֹא יִדְרָשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יוֹמֵת לְמָן קָטָן וְעַד גָּדוֹל לְמַאִישׁ וְעַד אִשָּׁה: (יד) וַיִּשְׁבְּעוּ לַיהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל וּבַתְּרוּעָה וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבַשּׁוֹפְרוֹת: (טו) וַיִּשְׁמְחוּ כָּל יְהוּדָה עַל הַשְּׁבוּעָה כִּי בְּכָל לְבָבָם נִשְׁבְּעוּ וּבְכָל רְצוֹנָם בִּקְשָׁהוּ וַיִּמְצָא לָהֶם וַיִּנַּח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב: (טז) וְגַם מַעֲכָה אִם אִסָּא הַמֶּלֶךְ הִסְרָה מִגְּבִירָה אֲשֶׁר עָשְׂתָה לְאַשְׁרָה מִפְּלָצַת וַיִּכְרַת אִסָּא אֶת מִפְּלָצָתָהּ וַיִּדְקַ וַיִּשְׂרַף בְּנַחַל קְדָרוֹן: (יז) וְהַבָּמֹת לֹא סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל רַק לְבַב אִסָּא הָיָה שָׁלֵם כָּל יְמָיו: (יח) וַיָּבֵא אֶת קִדְשֵׁי אָבִיו וְקִדְשֵׁי בֵית הָאֱלֹהִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלָיִם: (יט) וּמִלְחָמָה לֹא הֵיטָה עַד שְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְחֲמֵשׁ לְמַלְכוּת אִסָּא: ס

פרק טז (א) בְּשָׁנַת שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ לְמַלְכוּת אִסָּא עָלָה בַעֲשָׂא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עַל יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת הַרְמָה לְבִלְתִּי תֵת יוֹצֵא וּבָא לְאִסָּא מֶלֶךְ יְהוּדָה: (ב) וַיִּצַּא אִסָּא כֶּסֶף וְזָהָב מֵאֲצֻרוֹת בֵּית יְהוָה וַיִּשְׁלַח אֶל בֶּן הַדָּד מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב בְּדַרְמֶשֶׁק לֵאמֹר: (ג) בְּרִית בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שְׁלַחְתִּי לְךָ כֶּסֶף וְזָהָב לְךָ הִפֵּר בְּרִיתְךָ אֶת בַּעֲשָׂא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֵה מַעֲלִי: (ד) וַיִּשְׁמַע בֶּן הַדָּד אֶל הַמֶּלֶךְ אִסָּא וַיִּשְׁלַח אֶת שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר לוֹ אֶל עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּכּוּ אֶת עֵינָן וְאֶת דָּן וְאֶת אֲבֵל מַיִם וְאֶת כָּל מִסְכְּנוֹת עָרֵי נְפֹתָלַי: (ה) וַיְהִי כִשְׁמַע בַּעֲשָׂא וַיַּחֲדֵל מִבְּנוֹת אֶת הַרְמָה וַיִּשְׁבֹּת אֶת מְלֹאכְתּוֹ: ס (ו) וַאֲסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת כָּל יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ אֶת אֲבָנֵי הַרְמָה וְאֶת עֲצֵיָהּ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעֲשָׂא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת גִּבֵּעַ וְאֶת הַמִּצְפָּה: ס (ז) וּבָעֵת הַהִיא בָּא חֲנַנִי הָרֹאֶה אֶל אִסָּא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּהִשְׁעֲנֶךָ עַל מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא נִשְׁעַנְתָּ עַל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל כֵּן נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ אֲרָם מִיָּדְךָ: (ח) הֲלֹא הַכּוּשִׁים וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחֵיל לָרַב לְרִכָּב וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהִשְׁעֲנֶךָ עַל יְהוָה נִתְּנָם בְּיָדְךָ: (ט) כִּי יְהוָה עֵינָיו מִשְׁטָטוֹת בְּכָל הָאָרֶץ לְהַתְּחַזֵּק עִם לְבָבָם שְׁלֵם אֵלָיו נִסְכְּלַת עַל זֹאת כִּי מַעֲתָה יֵשׁ עִמָּךְ מִלְחָמוֹת: (י) וַיִּכְעַס אִסָּא אֶל הָרֹאֶה וַיִּתְּנָהוּ בֵּית הַמֶּהֱפֹכֶת כִּי בִזְעָף עִמּוֹ עַל זֹאת וַיִּרְצֹץ אִסָּא מִן הָעָם בָּעֵת הַהִיא: (יא) וְהִנֵּה דְבָרֵי אִסָּא הָרֹאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הֵנָּם כְּתוּבִים עַל סֵפֶר הַמִּלְכִּים לַיהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: (יב) וַיַּחֲלֵא אִסָּא בְּשָׁנַת שְׁלוּשִׁים וַתִּשַׁע לְמַלְכוּתוֹ בְּרַגְלָיו עַד לְמַעְלָה חֲלָיו וְגַם בְּחֲלָיו לֹא דָרַשׁ אֶת יְהוָה כִּי בְרַפָּאִים: (יג) וַיִּשְׁכַּב אִסָּא עִם אֲבֹתָיו וַיָּמָת בְּשָׁנַת אַרְבָּעִים וְאַחַת לְמַלְכוֹ: (יד) וַיִּקְבְּרֵהוּ בְּקִבְרֹתָיו אֲשֶׁר כָּרָה לוֹ בְּעִיר דָּוִד וַיִּשְׁכְּבֵהוּ בַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר מֵלֵא בְשָׁמִים וְזָנִים מְרַקְחִים בְּמִרְקַחַת מַעֲשָׂה וַיִּשְׂרְפוּ לוֹ שְׂרָפָה גְדוֹלָה עַד לְמָאֵד: פ